Dosarul nr.2-19312/2023

**H O T Ă R Î R E**
**În numele Legii**

14 noiembrie 2024 mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Centru
Instanţa de judecată în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul ŢONOV Irina
Grefier ONICA Ana Maria

cu participarea reprezentantului reclamantului Dodon Olesea, avocatul Constantinov Ana și reprezentantului pîrîtului, avocatul Berezovschi Adrian,

în lipsa părților și reprezentantului Direcției pentru protecția copilului sectorul Buiucani, mun.Chișinău, care a solicitat examinarea cauzei în absența sa (f.d.23), prezentînd avizul respectiv (f.d.24-25),

examinînd în şedinţă de judecată, publică, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Dodon Olesea, prin intermediul avocatului Constantinov Ana, către Nicu Mihail, Autoritatea tutelară Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului, sec. Buiucani, mun.Chișinău, cu privire la determinarea domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere, instanța de judecată,

**c o n s t a t ă :**

La data de 20 septembrie 2023 Dodon Olesea, prin intermediul avocatului Constantinov Ana, a înaintat cerere de chemare în judecată către Nicu Mihail, Autoritatea tutelară Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului, sec. Buiucani, mun.Chișinău, cu privire la determinarea domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere în sumă de 4000 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta invocă că ea și pîrîtul Nicu Mihail timp de cîțiva ani s-au aflat în relații de concubinaj. La data de *****, din concubinaj cu pîrîtul, s-a născut fiica *****. Între timp, Nicu Mihail a plecat la muncă peste hotare, iar fiica a rămas să locuiască doar cu mama ei, Dodon Olesea. Din momentul plecării după hotarele țării tatăl copilului nu a mai contribuit la întreținerea și educația fiicei minore. Mama este în căutarea unui loc de muncă după concediu de maternitate. Dar avînd în vedere că fetița este mică, acest lucru nu este simplu, piața muncii deocamdată nu-i oferă un loc de muncă potrivit specialității. Deaceea, în prezent, fiind lipsită de ajutorul financiar al tatălui fetiței, este nevoită să accepte ceea ce pot oferi doar bunicii. Dodon Olesea locuiește într-un apartament cu 2 odăi, fiica are toate condițiile locative pentru a crește și a se dezvolta, cu excepția lipsei susținerii materiale din partea tatălul. Deoarece nu a convenit cu tatăl copilului cu cine va locui fetița, tatăl nu-și dă interesul să afle cum și din ce surse trăiește copilul lui, mama copilului nu știe nimic despre

veniturile pîrîtului solicită instanței de judecată stabilirea domiciliului copilului *****, născută la *****, cu mama ei Dodon Olesea și încasarea de la pîrît în beneficiul mamei copilului a pensiei de întreținere pentru fiica minoră Daniela în mărime fixă de 4000 lei, lunar, începînd cu data depunerii prezentei cereri de chemare în judecată și pînă la atingerea de către fiică a majoratului.

În ședința de judecată reclamanta nu s-a prezentat, dar a desemnat avocatul Constantinov Ana să-i reprezinte interesele.

Reprezentantul reclamantei Dodon Olesea, avocatul Constantinov Ana, în ședința de judecată a susținut pretențiile înaintate, reiterînd circumstanțele de fapt descrise în acțiune. Solicită reprezentantul reclamantei admiterea acțiunii, determinarea domiciliului copilului minor cu mama și încasarea de la pîrît în beneficiul reclamantei pensie de întreținere a copilului minor în mărime de 4000 lei, lunar, începînd cu data depunerii prezentei cereri de chemare în judecată și pînă la atingerea de către copil a majoratului.

În ședința de judecată pîrîtul Nicu Mihail nu s-a prezentat, dar a desemnat avocatul Berezovschi Adrian să-i reprezinte interesele.

În ședința de judecată reprezentantul pîrîtului Nicu Mihail, avocatul Berezovschi Adrian a recunoscut parțial acțiunea, explicînd că pîrîtul este de accord cu cerința privind stabilirea domiciliului copilului *****, născută la *****, cu mama ei Dodon Olesea. Cît privește pensia de întreținere solicitată de reclamantă nu este de acord cu cuantumul solicitat fiindcă pîrîtul mai are la întreținere un copil minor, *****, născută la *****, în *****, de aceea este de acord să plătească pensie de întreținere în sumă fixă de 2000 lei, lunar.

Reprezentantul intervenientului accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorului Buiucani, municipiul Chișinău, fiind atras în proces și citat legal, în ședința de judecată nu s-a prezentat, depunînd o cerere de examinare în lipsa (f.d.22).

Totodată, reprezentantul autorității tutelare a depus concluzia sa referitor la litigiu, prin care a comunicat că, în rezultatul evaluării s-a stabilit că copilul dispune de condiții de trai bune pentru o creștere și îngrijire (f.d.25).

Ascultînd opiniile reprezentanților părților, apreciind probele cercetate în cadrul dezbaterilor judiciare, determinînd circumstanțele și raporturile juridice care au importanță pentru soluționarea corectă a cauzei, caracterul raporturilor juridice dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, instanța de judecată constată că cererea de chemare în judecată este întemeiată, dar urmează a fi admisă, din următoarele considerente.

Obiectul raportului juridic litigios îl formează chestiunile privind determinarea părintelui cu care va domicilia copilui minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului și limitele întreținerii.

Conform prevederilor art.46 din Codul familiei, drepturile şi obligaţiile

reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Totodată, potrivit art.58 alin.(1) Cod familiei, părinții au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Astfel, potrivit normelor de drept enunțate, ambii părinți, în egală măsură poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținînd cont în primul rînd de interesele acestuia.

Potrivit dispozițiilor art.74 alin.(1), (2) și (3) Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Conform art.75 alin.(1), (2) și (3) Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii şi 1/2 - pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micșorat sau majorat de instanţa judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

Dispozițiile art.76 alin.(1) și (2) Codul familiei prevăd că în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Conform prevederilor art.18 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinînd cont în primul rînd de interesele acestuia.

Conform art.3 alin.(l) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, prevede că în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Potrivit art.18 alin.(1) al Convenţiei internaţionale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Potrivit art.98 alin.(2) Codul familiei, pensia de întreţinere se încasează de la data adresării în instanţa judecătorească.

În conformitate cu art.99 alin.(1) Codul familiei, instanţa judecătorească este în drept să hotărască încasarea pensiei de întreţinere de la data depunerii cererii.

În cadrul dezbaterilor judiciare, instanța de judecată a stabilit că părțile litigante au concubinat, iar din relațiile de concubinaj la data de ***** s-a născut fiica lor ***** (f.d.9).

Instanța de judecată menționează că la compartimentul „părinții” în certificatul de naștere a copilului se indică tata - Nicu Mihail și mama –Dodon Olesea (f.d.9).

La determinarea părintelui cu care va locui copilul, în interesele minorului, instanța de judecată stabilește ca fiica *****, *****, să locuiască în continuare cu mama.

În ședința de judecată, reprezentantul pîrîtului, avocatul Berezovschi Adrian, a confirmat că tatăl copilului este de acord cu determinarea domiciliului copilului cu mama, deoarece tatăl copilului înțelege că această soluție este în interesul minorei.

Ținînd cont de vîrsta fragedă a copilului și de poziția ambelor părți instanța de judecată stabilește domiciliul copilului minori cu mama, în condițiile în care aceasta dispune de un loc de trai și condiții necesare pentru creșterea fiicei. Or, la stabilirea domiciliului copilului minor pe lîngă afectul și atașamentul acestuia, este necesară și existența premiselor de a crește copilul într-un mediu favorabil, fiind necesară atît latura materială, cît și cea spirituală.

Din considerentele menționate instanța de judecată, ajunge la concluzia de a admite pretenția reclamantei cu privire la stabilirea domiciliului fiicei minore a părților, *****, *****, împreună cu mama copilului Dodon Olesea.

Cu referire la pretenția reclamantei privind încasarea pensiei de întreținere,

apreciind cumulul de probe prezentate de părți, prin prisma normelor legale citate mai sus, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite, integral, pretenția dată în limitele de 4000 lei, lunar, care se încadrează în cadrul legal.

În rezultatul examinării prezentei cauze, instanța de judecată a stabilit că părțile nu au prezentat dovada că tatăl copiilor ar fi angajat în cîmpul muncii și ar avea venituri regulate. Deasemenea pîrîtul afirmă că mai are un copil la întreținere. Totodată el este de acord să participe la întreținerea copilului său minor, dar în limita sumei de 2000 lei.

Ce ține de reclamantă, instanța de judecată a stabilit faptul că ultima este angajată în cîmpul muncii și dispune de locuință cu condiții adecvate pentru creșterea copilului, fapt confirmat de autoritatea tutelară.

Prin urmare, se constată că starea materială a reclamantei îi permite să educe copilul. Or, starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreținerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor și a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantei a explicat că dorește ca tatăl copilului să participe permanent la întreținerea copilului cu suma de 4000 lei, care este de o vîrstă fragedă.

Ținînd cont de principiul interesului superior al copilului, consacrat la art.9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului, de menținerea echilibrului între drepturilor copiilor de a fi întreținuți de către ambii părinți și de obligația ambilor părinți de a asigura dezvoltarea și creșterea copiilor, precum şi de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte, instanța de judecată încasează pensie de întreținere de la tatăl copilului în cuantumul de 4000 lei, lunar, fiindcă mama copilului nu trebuie să suporte povara ambilor părinți de una singură. Mai mult, este inadmisibil să fie lăsați copiii fără locuință, îmbrăcăminte și hrană, motivînd că tatăl are și alți copii, ori că el nu dorește să plătească mai mult decît minimul de existență.

Relațiile între părțînți nu trebuie să afecteze interesele copiilor. Interesul superior al copilului potrivit practicii CEDO prezintă un dublu aspect *(cauza Gnahore împotriva Franției nr.40.03/98, paragraful 59):* pe de o parte să le garanteze copiilor evoluție într-un mediu sănătos, pe de altă parte să mențină legăturile acestora cu familia, cu excepția cazului în care aceasta s-a arătat a fi nedemnă, deoarece distrugerea acestei legături determină ruperea copilului de rădăcinile sale.

Deasemenea, instanța de judecată menționează că art.18 al Convenție ONU cu privire la drepturile copilului stabilește principiul, potrivit căruia *ambii părinți* au o responsabilitate primară comună de creșterea copiilor lor, iar statul trebuie să-i

sprijine în această acțiune.

La fel, cuantumul întreţinerii nu poate fi stabilit doar din suma necesară pentru apă şi pîine, copiii necesită hrana deplină, dar nu minimul existenței la care face referire pîrîtul. La fel, copiii necesită locuinţă, servicii comunale, îmbrăcăminte, încălţăminte, transport, medicamente, jucării, etc., care sunt imposibil de procurat din contul limitei minime de existență.

Cu atît mai mult că, în cazul modificării situației materiale/financiare a părților cuantumul pensiei de întreținere poate fi modificat, atît în sensul majorării, cît și micșorării mărimii stabilite.

Întradevăr, normele de drept stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului, deoarece oricăriu copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinții care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului. Deaceea argumentul pîrîtului că el poate plăti doar 2000 lei lunar, se respinge ca fiind neîntemeiat, ori suma de 2000 lei este insuficientă pentru dezvoltarea fizică, mintală, spirituală, morală și socială a copilului.

Tatăl copiilor pînă a concepe copiii a știut despre faptul că trebuie să întrețină urmașul. Conviețuirea copiilor în familia cu ambii părinți ori cu un singur părinte, necesită aceeași întreținere, la care pîrîtul trebuia să fie pregătit. După nașterea a doi copiii, afirmația tatălui că nu poate, că nu vrea, că statistica zice…, că minimul de existență prevede…, etc, nu are relevanță. Ori pîrîtul nu a conceput copiii pentru ca ei doar să existe, nici pentru a-i sorti sărăciei.

Răspunderea pentru creșterea copiilor și asigurarea dezvoltării minorilor, care le revine ambilor părinți, constă în investirea muncii sale zilnice și nocturne pentru a asigura copiii cu toate cele necesare, hrană, curățenie, haine spălate, călcate, etc…etc… Munca mamei pentru îngrijirea și ocrotirea copiilor, precum și gospodăriei este aceeași muncă echivalentă cu munca tatălui angajat la un terț, care îi plătește retribuția. În acest mod, ambii părinți răspund pentru creșterea copiilor și asigurarea dezvoltării minorilor. Mai mult, în speță mama copilului lucrează și întreține de una singură fiica pîrîtului.

Totodată, tatăl copilului, este un tînăr, care trebuie să muncească, să-și întrețină urmații, părinții și pe sine. Din aceste motive, instanţa de judecată va stabili cuantumul pensiei de întreţinere a minorului reieșind din echilibrul cerințelor reclamantei, dar și ținînd cont de obiecțiile pîrîtului, în mărime de 4000 (patru mii) lei, lunar, începînd cu data depunerii acțiunii la 20 septembrie 2023,

pînă la atingerea majoratului de către copil, sumă care poate fi modificată la cererea întemeiată a părintelui.

Cu referire la cerința privind compensarea cheltuielilor de judecată.

Potrivit art.94 alin.(l) din Codul de procedură civilă, Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

La caz, pîrîtul a pierdut procesul, deaceea instanța urmează să compenseze părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile suportate în legătură cu plata serviciilor juridice în sumă de 5000 (cinci mii) lei (f.d.74-75).

Totodată, instanța de judecată menționează că potrivit art.85 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanții în acțiunile de încasare a pensiei de întreținere.

În conformitate cu art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

În acest context, instanța de judecată stabilește că, reclamanta a fost scutită de drept de la achitarea taxei de stat necesară pentru examinarea pretenției privind încasarea pensiei de întreținere a copilului, iar pîrîtul nu locuiește în Republica Moldova și are la întreținere încă un copil minor în afara țării. Deaceea, odată cu admiterea pretenției privind încasarea pensiei de întreținere pentru copilul născut pe teritoriul țării, instanța de judecată îl scutește pe tatăl copiilor Nicu Mihail de la plata taxei de stat în sumă de 150 (una sută cincizeci) lei.

În conformitate cu prevederile art.63, art.art.74-76 din Codul familiei, art. art. 238-241, 256 din Codul de procedură civilă, instanţa de judecată

**h o t ă r ă ş t e :**

Se admite cererea de chemare în judecată.

Se determină locul de trai al fiicei minore a părților, *****, născută la *****, împreună cu mama copilului Dodon Olesea.

Se încasează de la Nicu Mihail în beneficiul reclamantei Dodon Olesea pensie pentru întreținerea fiicei minore a părților *****, născută la *****, în mărime de 4000 (patru mii) lei, lunar, începînd cu data de 20 septembrie 2023, pînă la atingerea majoratului de către copil.

Hotărîrea judecătorească în partea în care pîrîtul este obligat la plata pensiei de întreţinere se execută imediat.

Se scutește Nicu Mihail de la plata taxei de stat în sumă de 150 (una sută cincizeci) lei.

Se încasează de la Nicu Mihail în beneficiul reclamantei Dodon Olesea cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 (cinci mii) lei.

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 de zile de la pronunţare prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

**Preşedintele şedinţei, judecătorul ŢONOV Irina**